

**Cumhuriyet Döneminde Antalya
(1923-1960)**

Ali Rıza Gönüllü

Tarihçi
Kilabevi

Tarihçi Kitabevi Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Necip Azakođlu

Editör: Hadiye Yılmaz

Sayfa tasarımı: Güler Kızılelma

Kapak tasarımı: Kolektif Atölye

Birinci baskı: Aralık 2010, İstanbul

Boyutlar: 13.5 x 21

Sayfa sayısı: 520

Baskı ve cilt: Kitap Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Davutpaşa Caddesi No: 123 Kat: 1

Topkapı / ZEYTİNBURNU-İSTANBUL

+90 (212) 482 99 10

ISBN: 978-605-61533-3-4

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarihçi Kitabevi
www.tarihcikitabevi.com

Moda Caddesi No: 104/A Moda / KADIKÖY-İSTANBUL

Tel: 0216 418 68 86

GSM: 0530 370 74 11

E-posta: info@tarihcikitabevi.com

**CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANTALYA
(1923-1960)**

ALİ RIZA GÖNÜLLÜ

Tarihçi
Kitabevi

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	19
GİRİŞ	
ANTALYA TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ	
Antalya'nın Coğrafi Konumu	21
Türklerin Fethine Kadar Antalya	22
Türk Hakimiyeti'nde Antalya (1207-1918)	23
Sosyal Hayat	32
<i>İdari Yapı ve Nüfus</i>	32
<i>Göçmenlerin İskanı</i>	36
<i>Yaylacılık</i>	38
<i>Fiziki Yapılaşma</i>	39
<i>Azınlıkların Faaliyetleri</i>	44
<i>Milli Faaliyetler</i>	48
<i>İdari Olaylar ve Asayiş Olayları</i>	50
<i>Antalya Hapishanesi</i>	53
<i>Sağlık</i>	57
<i>Tabii Afetler</i>	62
<i>İçme Suyu ve Elektrik İşleri</i>	63
<i>Asker Sevki</i>	64
<i>Taltif</i>	64
<i>Siyasi Faaliyetler</i>	65
<i>Kültürel Hayat</i>	66
<i>Ekonomik Hayat</i>	69
<i>Tarım ve Hayvancılık</i>	69
<i>Ormancılık ve Madencilik</i>	71

Sanayi	72
Gelirler	73
Ulaşım ve Haberleşme	74

1. BÖLÜM

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNDE ANTALYA (1919-1922)

İtalyanların Antalya'yı İşgal Etmeleri	77
<i>İtalyanların Antalya'ya Getirdiği Asker ve Mühimmat</i>	82
<i>İtalyanların Antalya'da Sebep Oldukları Asayiş Olayları</i>	84
<i>İtalyanların Antalya Çevresindeki Faaliyetleri</i>	87
<i>İtalyan İşgal Siyaseti</i>	94
Antalya'da Milli Faaliyetler	96
<i>Antalya'da Milli Teşkilatlanma</i>	100
Antalya'da Azınlıkların Faaliyetleri	102
Osmanlı Hükümeti'nin İşgal Karşısındaki Tavrı	103
Antalya'nın Düşman İşgalinden Kurtulması	106
Asayiş Olayları	107

2. BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANTALYA'DA SOSYAL HAYAT (1923-1960)

İdari Yapı	113
Nüfus	116
Aşiretlerin İskanı	120
Göçmenlerin İskanı	122
Adli Olaylar	130
Antalya Cezaevi	139
<i>Mahkumlar</i>	139
<i>Cezaevi İsyanları ve Firarlar</i>	140
<i>Aflar</i>	144

Sağlık	147
<i>Devlet Hastanesi</i>	147
<i>Doğum ve Çocuk Bakımevi</i>	150
<i>Dispanserler</i>	151
<i>Antalya Şifa Yurdu Özel Hastanesi</i>	152
<i>Ana ve Çocuk Sağlığı Merkezi</i>	153
<i>Eczaneler</i>	
<i>Verem Savaş Derneği</i>	154
<i>Salgın Hastalıklar</i>	156
<i>Zehirlenmeler</i>	159
<i>Sıtma İle Mücadele</i>	160
<i>Bataklıkların Kurutulması</i>	162
Dernekler	164
<i>Kızılay Derneği (Hilâl-i Ahmer Cemiyeti)</i>	164
<i>Türk Ocağı</i>	166
<i>Türk Hava Kurumu (Türk Tayyare Cemiyeti)</i>	167
<i>Çocuk Esirgeme Kurumu (Himaye-i Eftal)</i>	169
<i>Halkevi</i>	169
<i>Antalya'yı Güzelleştirme İmar ve Tanıtma Cemiyeti</i>	171
<i>Arıcılık Derneği</i>	171
<i>Antalya ve Havalisi Avcılar Birliği</i>	172
<i>Antalya Cami, Çeşme ve Hayır İşleri Derneği</i>	173
Sosyal Dayanışma	173
Spor	176
<i>Spor Kulüpleri</i>	176
<i>Gençlik Spor Kulübü</i>	177
<i>Esnaf Spor Kulübü</i>	178
<i>İlkışık Spor Kulübü</i>	180
<i>Toros Spor Kulübü</i>	181
<i>Antalya Spor Kulübü</i>	182
<i>Yenikapı Spor Kulübü</i>	183
<i>Demir Spor Kulübü</i>	183
Lig ve Grup Şampiyonaları	184

Spor Tesisleri	187
Belediye	187
<i>İmar İşleri</i>	188
<i>Gecekondulaşma</i>	190
<i>Şehiriçi Yollar</i>	191
<i>İçme Suyu</i>	194
<i>Elektrik</i>	199
<i>Mahalle, Meydan ve Caddeler</i>	202
<i>Temizlik</i>	202
<i>Mezarlık</i>	204
<i>Piyasa Kontrolü</i>	204
<i>İtfaiye</i>	212
<i>Şehiriçi Ulaşım</i>	213
<i>Belediye Bütçesi</i>	213
Bayramlar ve Eğlenceler	213
<i>Milli Bayramlar</i>	213
<i>Cumhuriyet Bayramı</i>	214
<i>Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı</i>	215
<i>Gençlik ve Spor Bayramı</i>	216
<i>Zafer Bayramı</i>	216
<i>Mahalli Bayramlar</i>	218
<i>Deniz Bayramı</i>	218
<i>Avcılar Bayramı</i>	218
<i>Hızır-İlyas Bayramı</i>	219
<i>Mahalli Eğlenceler</i>	220
<i>Deve Güreşi</i>	220
<i>Horoz Güreşi</i>	221
Plajlar ve Yaylalar	221
Atatürk'ün Antalya'yı Ziyaretleri	225
Devlet Erkanının Antalya'yı Ziyaretleri	229
Haberleşme	237
Balo ve Defileler	239
Tabii Afetler	243

<i>Deprem</i>	243
<i>Donma</i>	244
<i>Sel Baskını, Fırtına, Yıldırım ve Kar</i>	245
<i>Yangın</i>	252
<i>Orman Yangını</i>	257
Sosyal Yardımlar	260
Fiziki Yapılaşma	262

3. BÖLÜM CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANTALYA'DA SİYASİ HAYAT (1923-1960)

Siyasi Partiler	267
<i>Cumhuriyet Halk Partisi</i>	267
<i>Serbest Cumhuriyet Fırkası</i>	275
<i>Demokrat Parti</i>	276
<i>Millet Partisi</i>	292
<i>Cumhuriyetçi Millet Partisi</i>	293
<i>Hürriyet Partisi</i>	294
Seçimler	295
<i>Milletvekili Seçimleri</i>	295
<i>Antalya Milletvekilleri</i>	306
<i>Tek Parti Döneminde Antalya Milletvekilleri</i>	306
<i>Demokrat Parti Döneminde</i>	
<i>Antalya Milletvekilleri</i>	307
<i>Antalya Milletvekillerinin TBMM'de</i>	
<i>Yapmış Oldukları Faaliyetler</i>	319
<i>Belediye Seçimleri</i>	326
<i>Muhtar Seçimleri</i>	332
<i>İl Genel Meclisi Seçimi</i>	333
27 Mayıs 1960'tan Sonraki Olaylar	335

4. BÖLÜM
CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANTALYA'DA
KÜLTÜREL HAYAT (1923-1960)

Okullar	341
Öğrenci Yurdu	350
Tiyatro ve Konserler	351
Konferanslar	355
Basın	357
<i>Gazeteler</i>	358
<i>Dergiler</i>	364
<i>Matbaalar</i>	367
Sergiler	368
Muhtelif Anma Toplantıları	371
Kütüphane	374
Sinema	375
Müze	379
Kültürel Kuruluşlar	379
<i>Antalya Kültür Derneği</i>	379
<i>Antalya Öğretmenleri Yardımlaşma Derneği</i>	381
<i>Antalya Yüksek Öğretim Derneği</i>	381
<i>Antalya Gazeteciler Cemiyeti</i>	384
<i>Antalya İlkokul Öğrencilerini Koruma Derneği</i>	386
<i>Antalya Halk Oyunları ve Halk Türküleri Derneği</i>	386
<i>Yüksek Tahsil Gençleri Derneği</i>	387

5. BÖLÜM
CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANTALYA'DA
EKONOMİK HAYAT (1923-1960)

Tarım ve Hayvancılık	389
<i>Tarım</i>	389
<i>Hububat, Bakliyat ve Endüstri Bitkileri Üretimi</i>	390
<i>Turfanda Sebzeçilik</i>	397
<i>Bahçe Bitkileri Üretimi</i>	398

<i>Hayvancılık</i>	400
<i>Sulama</i>	406
<i>Toprak Dağıtım</i>	409
Ormanlar ve Madenler	411
Ticaret	416
<i>Narh Uygulamaları</i>	416
<i>Piyasa Darlığı ve Mal Tevzii</i>	420
<i>Kredi İşlemleri</i>	428
Ulaşım	428
<i>Karayolu Ulaşımı</i>	428
<i>Denizyolu Ulaşımı</i>	441
<i>Havayolu Ulaşımı</i>	444
Ticari Kuruluşlar	445
<i>Antalya Ticaret ve Zahir Borsası</i>	445
<i>Antalya Ticaret ve Sanayi Odası</i>	448
<i>Bankalar</i>	449
Kooperatifler	452
<i>Yapı Kooperatifleri</i>	452
<i>Antalya Bahçeli Memur Evleri Yapı Kooperatifi</i>	452
<i>Yeşil Antalya Memur Evleri Yapı Kooperatifi</i>	452
<i>Antalya Öğretmen Evleri Yapı Kooperatifi</i>	453
<i>Antalya İhracat ve İkrizat Biriktirme Kooperatifi</i>	454
<i>Antalya Hızarcılık Küçük Sanat Kooperatifi</i>	454
<i>Antalya Balık İstihsal Kooperatifi</i>	455
<i>Antalya Pamuk Narenciye Muz Tarım Satış Kooperatifi Birliği</i>	455
<i>Antalya Esnaf Kefalet Kooperatifi</i>	459
Esnaf Dernekleri	460
<i>Antalya Merkez Yaş ve Kuru Sebze ve Meyveciler Toptancı ve Perakendeci Esnafı Derneği</i>	460
<i>Antalya Şoförler Cemiyeti</i>	460
<i>Antalya Marangoz ve Yapıcılar Derneği</i>	462
<i>Antalya Deniz İşleri Tahmil ve Tahliye Amele Birliği Derneği</i>	462

<i>Antalya Atlı Arabacılar Derneği</i>	463
<i>Antalya Berberler Derneği</i>	463
<i>Antalya Merkez Ambalajcılar Derneği</i>	463
Şirketler	464
<i>Antalya Umumi Nakliyat Türk Anonim Şirketi</i>	465
<i>Antalya Bahçecilik Kooperatif Şirketi</i>	466
<i>Antalya Memurları İstihlak Kooperatif Şirketi</i>	467
<i>Antalya Dokumacılar Küçük Sanat Kooperatif Şirketi</i>	467
<i>Mahdut Mesuliyetli Narenciye Yetiştirme Kooperatif Şirketi</i>	468
<i>Pamuk ve Yağ Sanayi Türk Anonim Şirketi</i>	468
<i>Antalya Pamuklu Dokuma Sanayi Türk Anonim Şirketi</i>	469
<i>Kepez ve Antalya Havalisi Elektrik Santralleri Türk Anonim Şirketi</i>	472
Fabrikalar	475
<i>Zeytinyağı Fabrikası</i>	476
<i>Konserve Fabrikası</i>	476
<i>Fümitatuvar</i>	477
<i>Kauçuklu Eşya İmal Fabrikası</i>	477
<i>Ferro Krom ve Karpit Tesisleri</i>	477
<i>Antalya Lastik Ayakkabı Fabrikası</i>	478
<i>Diđerleri</i>	479
Turizm	480
<i>Turizm Hareketleri</i>	480
<i>Konaklama Tesisleri</i>	481
<i>Antalya'yı Tanıtma ve Turizm Derneği</i>	485
SONUÇ	489
EKLER	493
BİBLİYOGRAFYA	505

*Rahmetli Babam Ahmet Gönüllü Bey ile
Rahmetli Annem Penbe Gönüllü Hanım'ın
Aziz Hatırasına...*

Dr. Ali Rıza Gönüllü: 5.1.1955 Yılında Alanya'da doğdum. 1966 yılında Alanya Sugözü İlkokulu'nu, 1974 yılında da Alanya Lisesi'ni bitirdim. 1979 yılında Isparta Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Bölümü'nden mezun oldum. 1993 yılında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nde Tarih Lisansını tamamladım. 2003 yılında da Marmara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Enstitüsü'nde Türk Tarihi Ana Bilim Dalı Cumhuriyet Tarihi Bilim Dalında Yüksek Lisans eğitimi yaptım. Yine aynı enstitüde 2008 tarihinde Türk Tarihi Ana Bilim Dalı Cumhuriyet Tarihi Bilim Dalında doktora eğitimimi tamamladım.

Öğretmenlik mesleğine 1979 yılında Bilecik İli'nde başladım. 1980 yılında Alanya Lisesi'ne tayin oldum. 1990 yılına kadar bu okulda öğretmen ve müdür yardımcısı olarak çalıştım. 1990 yılında Alanya Atatürk İlköğretim Okulu'na müdür olarak atandım. 2006 yılında da Alanya Hayate Hanım İlköğretim Okulu Müdürlüğü'ne naklen tayin oldum. Halen bu görevimi sürdürmekteyim.

Cumhuriyet tarihi ve şehir tarihi ile ilgili araştırmalar yapmaktayım.

Ayrıca "Alanya Folkloru'ndan Derlemeler, Alanya 1998" ve Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Alanya (1908-1938), Ankara 2008 isimli kitaplarım vardır.

Ali Rıza Gönüllü
Alanya 2010

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı Geçen Eser.
a.g.m.	: Adı Geçen Makale.
a.g.d.	: Adı Geçen Dergi.
Antbirlik	: Antalya Pamuk Narenciye Muz Tarım Satış Kooperatifi Birliği.
bkz.	: Bakınız.
b.t.y.	: Basım Tarihi Yok.
b.t.y.y	: Basım Tarihi ve Yeri Yok.
C.	: Santigrat.
c.	: Cilt.
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi.
CHPBMMG	: Cumhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisi Grubu.
cm.	: Santimetre.
CMP	: Cumhuriyetçi Millet Partisi.
çev.	: Çeviren.
DP	: Demokrat Parti.
DPBMMG	: Demokrat Parti Büyük Millet Meclisi Grubu.
haz.	: Hazırlayan.
kg	: Kilogram.
km.	: Kilometre.
nr.	: Numara.
S.	: Sayı.
s.	: Sayfa.

SCF : Serbest Cumhuriyet Fırkası.
TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi.
TC : Türkiye Cumhuriyeti.
TL : Türk Lirası.
v.d. : Ve devamı.
v.s. : Ve saire.
Yay. : Yayımlayan.

ÖNSÖZ

Antalya, Türk Milleti'nin Akdeniz kıyısında fethettiği ilk şehirlerden birisidir. Antalya sahip olduğu coğrafi konumundan dolayı tarih boyunca askeri, ekonomik ve idari açıdan önemli bir hüviyete sahip olmuştur. Antalya bu gün de ticari hayatının canlılığı yanında, memleketimizin turfanda sebze, narenciye, muz ve endüstri bitkilerinin üretildiği mühim tarım bölgelerinin başında gelmektedir. Ayrıca önemli turizm merkezlerinden birisi olan Antalya, ülkemizin dünyaya açılan yüzüdür.

Geçmişten başlayarak günümüze kadar devam eden bu seçkin özelliklerine rağmen, Antalya hakkında fazla bir çalışma yapılmamıştır. Antalya tarihini konu alan ilk mahalli eserler, Süleyman Fikri Erten tarafından ortaya konulmuştur. Akademik seviyede Antalya tarihine dair öncü araştırmalar da, Süleyman Beyoğlu, Muhammet Güçlü, Behset Karaca ve Hasan Moğol tarafından gerçekleştirilmiştir. Ancak Demokrat Parti döneminde Antalya (1950-1960) konusu, şimdiye kadar hiçbir araştırmaya konu olmamıştır. Bunun için biz bu dönemi temel alarak, Cumhuriyet döneminde Antalya'nın (1923-1960) sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik yapısını ortaya koymak amacındayız. Çalışmamızın konusu 1923 ile 1960 tarihleri arasını, başka bir ifade ile Cumhuriyet döneminin ilk otuz yedi yıllık dönemini kapsamaktadır. 1923 yılı, M. Kemal Atatürk'ün liderliğinde TBMM tarafından ülkemizde Cumhuriyet'in ilan edildiği tarihtir. 1960 yılı da, yapılan bir askeri darbe ile Demokrat Parti'nin iktidardan uzaklaştırıldığı tarihtir.

Çalışmamızın temel kaynaklarını Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi ve TBMM Arşivi'nden temin

ettiğimiz belgeler ile Cumhuriyet döneminde, Antalya'da yayınlanan mahalli gazeteler ve dergiler meydana getirmektedir. Bunun yanında Konya vilayeti Sâlnâmeleri, T.C. Devlet Sâlnâmeleri ve T.C. Devlet Yıllıkları ile Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yayınlamış olduğu bazı eserler, başvurduğumuz önemli kaynaklar arasında bulunmaktadır. Çalışmamız esnasında çeşitli raporlardan, kaynak eserler ile araştırmalardan da istifade ettik.

Çalışmamız giriş ve beş bölümden meydana gelmektedir. Konu bütünlüğü sağlamak için, Çalışmanın Giriş Bölümü'nde Antalya Tarihine Kısa Bir Bakış adı altında Antalya'nın Coğrafi Konumu ile Türklerin Fethine Kadar Antalya ve Türk Hâkimiyeti'nde Antalya konusunu 1918 yılı sonuna kadar işledik. Birinci Bölümde de Milli Mücadele Dönemi'nde Antalya (1919-1922) konusuna yer verdik. İkinci Bölümde Cumhuriyet döneminde Antalya'da Sosyal Hayat, Üçüncü Bölümde Cumhuriyet döneminde Antalya'da Siyasi Hayat, Dördüncü Bölümde Cumhuriyet döneminde Antalya'da Kültürel Hayat, Beşinci Bölümde Cumhuriyet döneminde Antalya'da Ekonomik Hayat konuları üzerinde durduk.

Bu çalışmamın her safhasında benden yardımlarını esirgemeyen ve yol gösteren Hocam Prof. Dr. Süleyman Beyoğlu'na teşekkür ederim. Çalışmalarım esnasında, bana her türlü kolaylığı sağlayan Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, TBMM Arşivi, Milli Kütüphane ve Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nin görevlilerine de müteşekkirim. Ayrıca bütün çalışmalarımda olduğu gibi, bu çalışmamda da her zaman benim yanımda olan ve benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen eşim Havana Gönüllü ve oğlum Ahmet Burak Gönüllü'ye minnet ve şükran duygularıyla beraber teşekkür ederim.

Alanya 2010
Dr. Ali Rıza Gönüllü

hanettin Onat, Ahmet Tokuş, Attila Konuk, İbrahim Subaşı, Adnan Selekler, Sadık Erdem, Mehmet Ak ve Yaşar Yazıcı¹⁶³.

1957 yılı milletvekili genel seçiminde, Antalya'nın seçmen sayısı 175.909'dir. Bu seçimde Antalya'da kullanılan oy miktarı da 131.065 olmuştur¹⁶⁴. Antalya'da kullanılan oyların 65.807'ni DP, 53.625'ni CHP, 9.556'ni Hürriyet Partisi ve 1.443'ni CMP almıştır¹⁶⁵.

Antalya Milletvekilleri

Tek Parti Dönemi'nde Antalya Milletvekilleri

TBMM'nin II. III. IV. V. VI. VII. ve VIII. Dönemleri'nde Cumhuriyet Halk Partisi'nden Antalya'dan milletvekili seçilen kişiler şunlardır:

II. Dönem (1923-1927) Antalya Milletvekilleri; Ahmet Saki (Derin), Rasih (Kaplan), Mahmut Murat (Şerefli) ve Hasan Sıtkı (Yağcıkandıloğlu)'dur¹⁶⁶.

III. Dönem (1927-1931) Antalya Milletvekilleri; Süleyman Şevket (Demirman), Ahmet Saki (Derin), Rasih (Kaplan), Dr. Ahmet Cemal (Tunca) ve Hasan Sıtkı (Yağcıkandıloğlu)'dur¹⁶⁷.

IV. Dönem (1931-1935) Antalya Milletvekilleri; Dr. Ahmet Cemal (Tunca), Ali Haydar (Uçgun), Dr. İbrahim Nazifi Şerif (Nabel), Mehmet Numan (Aksoy) ve Rasih (Kaplan)'dır¹⁶⁸.

V. Dönem (1935-1938) Antalya Milletvekilleri; Mahmut Celalettin Mengilibörü, Tayfur Sökmen, Dr. Ahmet Cemal Tun-

163 *Şelâle Gazetesi*, S.2761, Antalya 29 Ekim 1957, s.1.

164 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Adnan Selekler), S.4.

165 *Şelâle Gazetesi*, S.2762, Antalya 30 Ekim 1957, s.1.

166 Kazım Öztürk, *Türk Parlamento Tarihi (TBMM-II. Dönem 1923-1927)*, III, Ankara 1995, s.89-95.

167 Kazım Öztürk, *Türk Parlamento Tarihi (TBMM-III. Dönem 1927-1931)*, III, Ankara 1995, s.67-73.

168 Kazım Öztürk, *Türk Parlamento Tarihi (TBMM-IV. Dönem 1931-1935)*, II, Ankara 1996, s.55-61.

ca, Rasih Kaplan, Şükran Baştuğ (Örs), Mehmet Cezmi Erçin, Tevfik Nazif Arıcan ve Mehmet Numan Aksoy'dur¹⁶⁹.

VI. Dönem (1938-1942) Antalya Milletvekilleri; Dr. Münir Soykam, Rasih Kaplan Dr. Ahmet Cemal Tunca, Mehmet Numan Aksoy, Mehmet Cezmi Erçin, Nurullah Esat Sümer, Şükran Baştuğ (Örs) ve Tayfur Sökmen'dir.

VII. Dönem (1942-1946) Antalya Milletvekilleri; Dr. Galip Kahraman, Nurullah Esat Sümer, Dr. Hüsamettin Kural, Hikmet Turhan Dağlıoğlu, Dr. Ahmet Cemal Tunca, Mehmet Numan Aksoy ve Tayfur Sökmen'dir.

VIII. Dönem (1946-1950) Antalya Milletvekilleri; Dr. Galip Kahraman, Nurullah Esat Sümer, Niyazi Aksu, Mustafa Korkut, Mehmet Numan Aksoy, Tayfur Sökmen ve Rasih Kaplan'dır¹⁷⁰.

Demokrat Parti Dönemi'nde Antalya Milletvekilleri

Antalya'dan IX, X ve XI. Dönemde sadece DP'nin milletvekili adayları seçim kazanmışlardır. Bu dönemlerde Antalya'da seçime giren diğer partilerden, seçim sistemi gereğince seçim kazanan milletvekili adayı olmamıştır. DP döneminde Antalya'dan milletvekili seçilen ve TBMM'de Antalya'yı temsil eden milletvekilleri şunlardır:

Mehmet Ak; 1920 yılında Antalya'da doğmuştur. Babası Hüseyin Bey, annesi Nüzhet Hanım'dır. İlkokulu 4. sınıfa kadar Antalya'da okumuştur. 1931 yılında da Galatasaray Sultanisi'ne girmiş ve 1940-1941 öğretim yılında mezun olmuştur. Aynı yıl İstanbul Hukuk Fakültesine girmiş ve 1945 yılında bitirmiştir. Daha sonra da Antalya'da avukatlık stajını yapmış ve ticarete atılmıştır. Üç yıl Antalya Ticaret ve Ziraat Borsası Başkanlığı yapmıştır. Fransızca bilen Mehmet Ak, evli ve üç çocuk babasıdır¹⁷¹. XI. Devrede DP'den Antalya milletvekili olmuştur.

---

169 İhsan Güneş, *Türk Parlamento Tarihi (TBMM-V. Dönem 1935-1938)*, II, Ankara 2001, s.43-59.

170 M. Güçlü, a. g. e., s.137.

171 TBMM Ázasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Mehmet Ak).

Mehmet Ak bu seçimde 65.772 oy almıştır. Mehmet Ak, Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde beraat etmiştir¹⁷².

Kenan Akmanlar; 1903 yılında İzmir'de doğmuştur. Babasının ismi Ahmet Hamdi Bey, annesinin ismi Sacide Hanımdır. Kenan Akmanlar İstanbul Soğukçeşme ve Nişantaşı Rüştüye-si'nde okumuştur. Daha sonra da Ticaret Mekteb-i Alisini bitirmiştir. Kenan Akmanlar 1926-1937 yılları arasında Balıkesir'de yayınlanan *Türk Dili* gazetesinin Müdür ve Başyazarlığı görevinde bulunmuştur. Kenan Akmanlar Balıkesir'de bulunduğu dönemde vilayet Umumi Meclisi ve Daimi Encümen Üyeliği de yapmıştır¹⁷³. Kenan Akmanlar'ın yaptığı işler arasında Balıkesir Ticaret ve Zahir Borsası Komiserliği, İktisat Vekâleti Türkofis İşyarlığı ve Raportörlüğü, Ticaret Vekâleti Konjonktür ve Neşriyat Müdürlüğü Raportörlüğü, Dış Ticaret Dairesi Raportörlüğü ve Ticaret Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığı'nda Uzmanlık görevi bulunmaktadır¹⁷⁴. Evli ve iki çocuk babası olan Kenan Akmanlar, Fransızca ve pek az İngilizce bilmektedir. IX. Dönemde Çanakkale milletvekili olan Kenan Akmanlar¹⁷⁵, X. Devrede DP'den Antalya milletvekili olmuştur. Kenan Akmanlar bu seçimde 80.575 oy almıştır¹⁷⁶. Kenan Akmanlar'ın milletvekili olduğuna dair tutanak da, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan 6 Mayıs 1954 tarihinde alınmıştır¹⁷⁷. XI. Devrede de Antalya milletvekili olan Kenan Akmanlar, bu seçimde ise 65.610 oy almıştır. Kenan Akmanlar, Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde 10 yıl ağır hapis, ömür boyu kamu hakla-

172 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Mehmet Ak), s.2, 4, 19.

173 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Kenan Akmanlar).

174 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Kenan Akmanlar), s.3.

175 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Kenan Akmanlar).

176 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Kenan Akmanlar), s.10.

177 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

rından yasaklanma ve 3 yıl 4 ay müddetle Antalya'da Umumi Emniyet Nezareti altında bulundurulma cezası almıştır¹⁷⁸.

Fatin Dalaman; 1909 yılında Antalya doğmuştur. Babasının adı Süleyman Bey, annesinin adı Fatma Hanımdır. Fatin Dalaman ilk ve orta tahsilini Antalya'da bitirmiştir. Daha sonra İstanbul Kabataş Erkek Lisesi'nden ve 1933 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. Fatin Dalaman Antalya'nın Kaş Kazası ve Bursa'nın Yenişehir Kazası Hükümet Tabipliği'nde bulunmuştur. Fatin Dalaman 1938-1940 yılları arasında Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde Dahiliye İhtisası yapmıştır. Buradaki ihtisasını bitirdikten sonra da, İstanbul Eyüp Verem Dispanseri Müttehassıslığı'nda, İstanbul Cerrahpaşa Hastanesi Verem Pavyon Şefliği'nde ve Dahiliye Müttehassıslığı'nda bulunmuştur. Fransızca bilen Fatin Dalaman, evli ve üç çocuk babasıdır¹⁷⁹. Fatin Dalaman, ilk askerlik görevini 1935-1936 yıllarında Yedek Subay Okulu'nda ve Gülhane Yedek Tabipliği'nde yapmış, 1941-1943 tarihleri arasında da ikinci askerlik görevini yerine getirmiştir¹⁸⁰. IX. Devrede DP'den Antalya milletvekili olan Fatin Dalaman, bu seçimde 67.573 oy almıştır¹⁸¹. Fatin Dalaman'ın milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmış¹⁸² ve bu tutanak 5 Haziran 1950 tarihinde TBMM'de onanmıştır¹⁸³. Fatin Dalaman X. Devrede de DP'den Antalya milletvekili seçilmiş ve bu seçimde 82.875 oy almıştır¹⁸⁴. Fatin Dalaman'ın milletve-

178 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Kenan Akmanlar), s.2, 9.

179 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Fatin Dalaman).

180 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Fatin Dalaman), s.2, 3.

181 IX. Devre TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Fatin Dalaman), s.2.

182 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

183 IX. Devre TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Fatin Dalaman), s.2.

184 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Fatin Dalaman), s.2, 3.

kili olduğuna dair tutanak da 6 Mayıs 1954 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır¹⁸⁵.

Sadık Erdem; 1912 yılında Akseki'nin Sadıklar Köyü'nde doğmuştur. Diyanet İşleri Müşavere Heyeti Azası ve İlahiyat Fakültesi Tefsir Kürsüsü Müderrisi Hasan Hüsnü Bey'in oğludur. Annesi ise Ayşe Hanımdır. Sadık Erdem ilk ve orta tahsilini Antalya'da tamamlamış ve 1950 yılında Ankara Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. Sadık Erdem, askerlik hizmetini Diyarbakır'da 3. Hava Kuvvetleri'nde hakim olarak yapmıştır. Sadık Erdem Ankara Barosu'na kayıtlı Avukat iken¹⁸⁶, XI. Devrede DP'den Antalya milletvekili olmuştur. Sadık Erdem bu seçimde 66.355 oy almıştır. Sadık Erdem, Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde müebbet hapis cezası almıştır¹⁸⁷.

Enver Karan; 1894 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babasının ismi Mustafa Nadir Bey, annesinin ismi de Şerife Hanımdır. Enver Karan 1908 yılında Mercan İdadisi'nden ve 1916 yılında da Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. Enver Karan 1916 yılında bir müddet İngiltere, Fransa, Avusturya ve Almanya'da bulunmuş ve aynı yıl Yüzbaşı olarak askere alınmıştır. Enver Karan Çanakkale, Makedonya, Seres ve Trakya Cephelelerinde görev yapmış ve 1918 yılında terhis olmuştur. Enver Karan 1935 yılında İstanbul Polis Tababeti'nde bulunmuş ve daha sonra Adli Tıbbı intisap etmiştir. Enver Karan 1942-1944 yılları arasında da Önyüzbaşı olarak tekrar askere alınmıştır. Evli ve bir çocuk babası olan Enver Karan Fransızca bilmektedir¹⁸⁸. Enver Karan, IX. Devrede Erzurum milletvekilliği yapmıştır. X. Devrede de DP'den Antalya milletvekili olmuştur. Bu seçimde Enver Karan 77.905 oy almıştır¹⁸⁹. Enver Karan'ın milletvekili olduğuna dair

185 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

186 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Sadık Erdem).

187 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Sadık Erdem), s.4, 14, 20.

188 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Enver Karan).

189 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Enver Karan), s.3.

tutanak 6 Mayıs 1954 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır¹⁹⁰. Yüksek Sağlık Şûrası Azalığı'na da seçilmiş olan Enver Karan, 2 Haziran 1956 tarihinde vefat etmiştir¹⁹¹.

Attila Konuk; 29 Temmuz 1923 tarihinde Antalya'da doğmuştur. Babasının ismi Ali Rıza Bey, annesinin ismi Nadire Hanımdır. Attila Konuk ilk, orta ve lise tahsilini Antalya'da yapmıştır. Attila Konuk 1940-1941 öğretim yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'ne girmiş ve 1946-1947 öğretim yılında bu okuldan, Yüksek İnşaat Mühendisi olarak mezun olmuştur. Attila Konuk üniversite tahsilinden sonra Antalya'ya dönmüştür. Antalya'da ticaret ve ziraat ile uğraşan Attila Konuk, 1948 yılının sonunda DP'de faal olarak çalışmaya başlamış ve 1950-1954 yılları arasında Antalya Belediye Meclisi'nde bulunmuştur. Almanca ve az İngilizce bilen Attila Konuk¹⁹², X. Devrede DP'den Antalya milletvekili seçilmiştir. Attila Konuk, bu seçimde 83.029 oy almıştır¹⁹³. Attila Konuk'un milletvekili olduğuna dair tutanak da 6 Mayıs 1954 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır¹⁹⁴. Attila Konuk XI. Devrede de DP'den Antalya milletvekili seçilmiş ve bu seçimde 66.161 oy almıştır. Attila Konuk Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde beraat etmiştir¹⁹⁵.

Nazifi Şerif Nabel; 1892 tarihinde Akseki/İbradı'da doğmuştur. Babasının ismi Mustafa Şerif Bey, annesinin ismi Hayriye Hanımdır. Nazifi Şerif Nabel ilk, orta ve yüksek tahsilini İstanbul'da yapmış ve 1913 yılında Tıp Fakültesi'ni bitirerek Tıp Doktoru olmuştur. Nazifi Şerif Nabel Balkan, Birinci Dünya ve

190 BCA. Mua. F.K 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

191 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Enver Karan), s.3, 4, 14.

192 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Attila Konuk).

193 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Attila Konuk), s.13, 14.

194 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

195 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Attila Konuk), s.2, 9.

İstiklal Harpleri'nde, askerlik vazifesini yedek yüzbaşı olarak yapmıştır. Nazifi Şerif Nabel Şişli Fransız Hastanesi'nde asistanlığını yapmış Asabiye ve Akliye Mütahassısı olmuştur. Daha sonra da İzmir ve Bursa Askeri Hastaneleri'nde çalışmıştır. Nazifi Şerif Nabel, iki defa Bursa Belediye Başkanlığı'na seçilmiştir. Evli ve beş çocuk babası olan Nazifi Şerif Nabel, Fransızca ve İngilizce bilmektedir. Nazifi Şerif Nabel 1930 yılında Antalya milletvekili olarak, IV. Devrede TBMM'de bulunmuştur¹⁹⁶. Nazifi Şerif Nabel IX. Devrede de DP'den Antalya milletvekili seçilmiştir. Bu seçimde 66.124 oy almıştır¹⁹⁷. Nazifi Şerif Nabel'in milletvekili olduğuna dair tutanak, 18 Mayıs 1950 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır¹⁹⁸ ve bu tutanak 5 Haziran 1950 tarihinde TBMM'de onanmıştır¹⁹⁹. Nazifi Şerif Nabel X. Devrede de Kastamonu milletvekili seçilmiştir²⁰⁰.

Asım Okur; 1911 yılında Gündoğmuş'ta doğmuştur. Babasının ismi Fevzi Bey, annesinin ismi Sıddıka Hanımdır. Asım Okur, Manavgat İlkokulu'nu bitirmiş, daha sonra Antalya Ortaokulu'nda ve Kabataş ile Edirne Lisesi'nde okumuş ve buradan mezun olmuştur. Asım Okur İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girmiş ve bu okuldan 1938-1939 öğretim yılında mezun olmuştur. Asım Okur Gülhane Tatbikat Okulu'nu bitirmiş ve asıtmen olarak 1940 yılının Nisan ayında 205. Dağ Alayı Tabipliği'nde çalışmıştır. Asım Okur 52, 206 ve 207. Alaylarda da teğmen olarak görev yapmıştır. Asım Okur terhis olduktan sonra sırası ile Gündoğmuş Hükümet Tabipliği'nde, Finike ve Manavgat Sıtma Savaş Tabiplikleri'nde, Manavgat Hükümet Tabipliği'nde, Tokat Hastanesi Dahiliye servisinde de asistan olarak çalışmıştır. Asım Okur bu görevde iken istifa etmiş ve ser-

196 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Nazifi Şerif Nabel).

197 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Nazifi Şerif Nabel), s.4.

198 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

199 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Nazifi Şerif Nabel), s.4.

200 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Nazifi Şerif Nabel).

best hekim olarak çalışmaya başlamıştır. Ayrıca çiftçilikle de iş-tigal etmiştir. Evli ve üç çocuk babası olan Asım Okur, Fransızca bilmektedir²⁰¹. Asım Okur, X. Devrede DP'den Antalya milletvekili seçilmiştir. Bu seçimde 84.268 oy almıştır²⁰². Asım Okur'un milletvekili olduğuna dair tutanak, 6 Mayıs 1954 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²⁰³.

Burhanettin Onat; 1894 yılında Rodos'ta doğmuştur. Babasının ismi Cafer Sadık Bey, Annesinin ismi Münire Hanımdır. Burhanettin Onat lise tahsilini İstanbul ve Halep'te tamamlamış ve 1912 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'ne girmiştir. Burhanettin Onat, Birinci Dünya Savaşı sırasında İhtiyat Zabiti Talim-gahı'nda askerlik görevini yapmış ve harbin ilk iki senesinde Gü-müşsuyu Askeri Hastanesi'nde tabip muavinliği sıfatı ve başça-vuş rütbesi ile çalışmıştır. Fakültenin tekrar açılması üzerine de 1918 yılında Tıp Fakültesi'nden diplomasını almıştır. Burhanet-tin Onat, ihtisasını Gülhane Hastanesi'nde yapmış ve 1919 yılı-nın aralık ayında Hilal-i Ahmer 5. İmdad-ı Sıhhiye Heyeti Ope-ratörlüğü görevi ile Aydın Cephesi'ne katılmıştır. Bir yıl sonra cephenin bozulması üzerine önce Dinar, sonra Burdur Hilal-i Ahmer Hastanesi'nde çalışmış, daha sonra da Konya Askeri Hastanesi'nde hizmet etmiştir. Burhanettin Onat 1922 yılının Şubat ayında da Antalya Askeri Menzil Hastanesi tayin edilmiş ve 1923 tarihinde terhis edilinceye kadar bu hastanede çalışmış-tır. Burhanettin Onat, askerlik görevini tamamladıktan sonra, Antalya Memleket Hastanesi'ne tayin edilmiş ve iki sene bu hastanede görev yaptıktan sonra istifa ederek, serbest çalışmaya başlamıştır. Burhanettin Onat, İkinci Dünya Savaşı esnasında da Orman Koruma Taburu Talim-gahı'nda Tabur Hekimi olarak çalışmıştır. Burhanettin Onat, İstiklal Harbi esnasındaki hizmet-lerine mukabil İstiklal Madalyası ile taltif edilmiştir²⁰⁴.

201 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Asım Okur).

202 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Asım Okur), s.1.

203 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

204 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Burhanettin Onat).

Burhanettin Onat, 1930 yılında teşekkül eden Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın Antalya İdare Heyeti Başkanlığını da yapmıştır. Ayrıca Serbest Cumhuriyet Fırkası'ndaki görevinden dolayı, 3 defa Denizli Mahkemesi'ne sevk edilmiştir²⁰⁵. Burhanettin Onat CHP'den 26 Mayıs 1946-10 Haziran 1947 tarihleri arasında Antalya Belediye Başkanlığı görevinde de bulunmuştur²⁰⁶. Burhanettin Onat evli ve bir çocuk babasıdır²⁰⁷.

Burhanettin Onat, IX. Devrede DP'den Antalya Milletvekili seçilmiştir. Bu seçimde 68.269 oy almıştır²⁰⁸. Burhanettin Onat'ın milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²⁰⁹ ve bu tutanak TBMM'de 5 Haziran 1950 tarihinde onanmıştır²¹⁰. Burhanettin Onat X. Devrede ve XI. Devrede de DP'den Antalya milletvekili olmuştur. Burhanettin Onat X. Devrede 83.941 oy almıştır²¹¹. Bu devrede Burhanettin Onat'ın milletvekili olduğuna dair tutanak, 6 Mayıs 1954 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²¹². Burhanettin Onat XI. Devrede 66.195 oy almıştır²¹³. Burhanettin Onat Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde 10 yıl ağır hapis, ömür boyu kamu haklarından yasaklanma ve 3 yıl 4 ay müddetle Antalya'da Umumi Emniyet Nezareti altında bulundurulma cezası almıştır²¹⁴. Burhanettin Onat 14 Aralık 1974 tarihinde vefat etmiştir²¹⁵.

205 TBMM Zabıt Ceridesi, Dönem: X, c.10, Ankara 29.2.1956.

206 Muhammet Güçlü, *Dr. Burhanettin Onat ve Hayatı (1894-1976)*, Antalya 2004, s.96.

207 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Burhanettin Onat).

208 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Burhanettin Onat), s.14.

209 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

210 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Burhanettin Onat), s.14.

211 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Burhanettin Onat), s.18.

212 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

213 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Burhanettin Onat), s.2.

214 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Burhanettin Onat), s.4.

215 B. Onat, *a.g.e.*, s.13.

Akif Sarioğlu; 1887 yılında Antalya'da doğmuştur. Babasının ismi Ali Talip Bey, annesinin ismi Havva Hanımdır. Akif Sarioğlu idadi tahsilinden sonra, Bursa Ziraat Mektebi'ne bağlı olan Harir Darülmülkiye'ni tamamlamış ve buradan Halkalı Ziraat Mekteb-i Alisi'ne girmiştir. Bu okuldan 1910 yılında mezun olmuştur. Antep ve Antalya Böcekçilik Mektebi Müdürlükleri'nde bulunan Akif Sarioğlu, Halep Ziraat Mektebi Müdürlüğü görevinde iken, Halep Vilayeti Ziraat Müdürlüğü'nde ve daha sonra da sırası ile Adana ve Antalya Ziraat Müdürlükleri'nde bulunmuştur. Antalya'da Belediye Başkanlığı da yapmıştır. İstanbul İnkılâp Lisesi Müdürlüğü ile İstanbul İstiklal ve Şişli Terakki Liseleri'nde Tabiye Muallimliği görevinde de bulunmuştur. Evli ve 5 çocuk babası olan Akif Sarioğlu²¹⁶, IX. Dönemde DP'den Antalya Milletvekili seçilmiştir. Akif Sarioğlu, bu seçimde 68.247 oy almıştır²¹⁷. Milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²¹⁸ ve bu tutanak 5 Haziran 1950 tarihinde TBMM'de onanmıştır²¹⁹.

X. Devrede de Muğla milletvekili olarak TBMM'de bulunan Akif Sarioğlu, milletvekilliğini bıraktıktan sonra, Bartın Çimento Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'nde İdare Meclisi Başkanlığı yapmıştır²²⁰.

Adnan Selekler; 1918 yılında Antalya'da doğmuştur. Babasının ismi Macit Bey, annesinin ismi Zehra Hanımdır. Adnan Selekler 1936-1937 öğretim yılında Antalya Lisesi'nden ve 1939-1940 öğretim yılında da Ankara Hukuk Fakültesi'nden birincilikle mezun olmuştur. Adnan Selekler askerlik görevini tamamladıktan sonra avukatlığa başlamıştır. Evli olan Adnan Se-

216 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Akif Sarioğlu).

217 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Akif Sarioğlu), s.2

218 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

219 IX. Dönem Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Akif Sarioğlu), s.2.

220 *İleri Gazetesi*, S.2991, Antalya 18 Kasım 1958, s.1.

lekler, üç çocuk babasıdır²²¹. Adnan Selekler XI. Devrede DP'den Antalya milletvekili seçilmiştir. Adnan Selekler bu seçimde 65.879 oy almıştır. Adnan Selekler Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde 4 yıl 2 ay ağır hapis ve 1 yıl 4 ay 20 gün müddetle Antalya'da Umumi Emniyet Nezareti altında bulundurulma cezası almıştır²²².

İbrahim Subaşı; 1914 yılında Elmalı'da doğmuştur. Eşraftan İdris ağa oğlu Ahmet Subaşı'nın oğludur. Annesinin ismi Zeynep Hanımdır. İbrahim Subaşı ilk tahsilini tamamlamakta iken, Galatasaray Lisesi'ne gönderilmiş ve 1937-1938 öğretim yılında Galatasaray Lisesi'nin Ticaret Kısmı'ndan mezun olmuştur. İbrahim Subaşı 1938 yılı içinde, İsviçre'nin Lozan Şehri'nde Yüksek Ticaret tahsiline devam etmiş ve 1939 yılında İkinci Dünya Savaşı başlamadan önce yurda dönmüştür. İbrahim Subaşı 1939-1940 öğretim yılında İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'na girmiş ve iki yıl sonra, bu okulun Bankacılık kısmından mezun olmuştur. İbrahim Subaşı 1943-1945 yıllarında askerlik görevini yapmış ve 1946 seçimlerinde Elmalı'dan Genel Meclis üyesi seçilmiştir. Fransızca bilen İbrahim Subaşı, ticaret ve çiftçilik ile uğraşmıştır²²³. İbrahim Subaşı, evli ve dört çocuk babasıdır²²⁴. İbrahim Subaşı, IX. Devrede DP'den Antalya milletvekili seçilmiş ve bu seçimde 67.881 oy almıştır²²⁵. İbrahim Subaşı'nın milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²²⁶ ve bu tutanak 5 Haziran 1950 tarihinde TBMM'de onanmıştır²²⁷. İbrahim Subaşı XI. Devrede de DP'den Antalya milletvekili seçil-

221 TBMM Âzasının Tercümi hal Kağıdı Örneği (Adnan Selekler).

222 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Adnan Selekler), s.2, 4.5.

223 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (İbrahim Subaşı)

224 *TBMM Albümü*, Ankara 1958, s.19.

225 IX. Devre TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (İbrahim Subaşı), s.3.

226 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

227 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (İbrahim Subaşı), s.3, 5.

miş ve bu seçimde 65.921 oy almıştır. İbrahim Subaşı Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde beraat etmiştir²²⁸.

Ahmet Tekelioğlu; 1907 tarihinde Antalya'da doğmuştur. Babasının ismi Hüseyin Bey, annesinin ismi Feride Hanımdır. İlk, orta ve lise tahsilini Antalya'da yapan Ahmet Tekelioğlu, ticaret ve çiftçilikle uğraşmış, ayrıca sıcak iklimde yetişen bitkiler ile makineli ziraat üzerinde çalışmıştır. Ahmet Tekelioğlu İtalya, Almanya ve Fransa'da pratik ziraat ihtisası yapmıştır. Evli ve bir çocuk babası olan Ahmet Tekelioğlu, az Fransızca ve Almanca bilmektedir²²⁹. Ahmet Tekelioğlu, DP'nin Antalya teşkilatının kurucuları arasındadır ve 1950 yılına kadar bu partinin il başkanlığını yapmıştır²³⁰. Ahmet Tekelioğlu DP'den IX. Dönemde Antalya milletvekili seçilmiştir. Ahmet Tekelioğlu'nun milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²³¹. Ahmet Tekelioğlu X. Devrede de DP'den Antalya milletvekili seçilmiştir. Ahmet Tekelioğlu bu devrede 82.482 oy almıştır²³². Ahmet Tekelioğlu'nun milletvekili olduğuna dair tutanak 6 Mayıs 1954 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²³³. Ahmet Tekelioğlu 27 Kasım 1986 tarihinde vefat etmiştir²³⁴.

Ahmet Tokuş; 1919 yılında Alanya'da doğmuştur. Babasının ismi Hilmi Bey, annesinin ismi Sabiha Hanımdır. Ahmet Tokuş, Galatasaray ve Sen Jozef Lisesi'nde okumuştur. Lise öğrenimini

228 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (İbrahim Subaşı), s.3, 5, 31.

229 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Ahmet Tekelioğlu); X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tekelioğlu), s.4.

230 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tekelioğlu), s.4.

231 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

232 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tekelioğlu), s.10.

233 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

234 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tekelioğlu), s.3.

tamamladıktan sonra da İstanbul Teknik Üniversitesi'ne girmiş ve buradan 1946-1947 öğretim yılında Yüksek İnşaat Mühendisi olarak mezun olmuştur. Ahmet Tokuş'un ilk görevi, Alanya Betonarme İskele İnşaatı Kontrol Yüksek Mühendisliğidir. Aynı zamanda Alanya Belediyesi'nin işlerini de fahri olarak deruhte etmiştir. Askerlik görevini Yedek Subay olarak, Hava Kuvvetleri Kumandanlığı İnşaat Grubu Başkanlığı'nda Tercüman (İngilizce) ve Yüksek Mühendis olarak yapan Ahmet Tokuş, milletvekili seçilmeden önce Karayolları Genel Müdürlüğü Beşinci Bölge Yapım Şefliği'nde Yüksek Mühendis olarak çalışmakta idi. Fransızca ve İngilizce bilen Ahmet Tokuş²³⁵, evli ve 3 çocuk babasıdır²³⁶. Ahmet Tokuş, IX. Devrede DP'den Antalya milletvekili seçilmiş ve bu seçimde 68.584 oy almıştır²³⁷. Ahmet Tokuş'un milletvekili olduğuna dair tutanak 18 Mayıs 1950 tarihinde, Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²³⁸ ve bu tutanak 5 Haziran 1950 tarihinde TBMM'de onanmıştır²³⁹. Ahmet Tokuş X. ve XI. Devrede de DP'den Antalya milletvekili olmuştur. Ahmet Tokuş X. Devrede 83.696 oy almıştır²⁴⁰. Ahmet Tokuş'un milletvekili olduğuna dair tutanak, 6 Mayıs 1954 tarihinde Antalya İl Seçim Kurulu'ndan alınmıştır²⁴¹. Ahmet Tokuş XI. Devrede de 65.818 oy almıştır²⁴². Ahmet Tokuş Yüksek Adalet Divanı'nda da yargılanmış ve 15 Eylül 1961 tarihinde 4 yıl 2 ay ağır hapis, ömür boyu kamu haklarından yasaklanma ve 1 yıl 4 ay 20 gün müddetle Antalya'da Umumi Emniyet Nezareti altın-

235 TBMM Âzasının Tercüme-i hal Kağıdı Örneği (Ahmet Tokuş).

236 *TBMM Albümü*, Ankara 1958, s.19.

237 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tokuş), s.2.

238 BCA. Mua. F.K.30.10.0.0. Y.N.78.511.10.

239 IX. Dönem TBMM Üyelerine Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tokuş), s.2.

240 X. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tokuş), s.10.

241 BCA. Mua. F.K. 030.10.0.0. Y.N.78.517.5.

242 XI. Devre TBMM Âzasına Mahsus Zat ve Sicil Dosyası (Ahmet Tokuş), s.2.

